

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Dato: 05.02.2020

Deres ref:

Vurdering av aktuarenes rolle i forsikringsforetak og pensjonskasser

Ved gjennomføring av EUs Solvens II-direktiv for livsforsikringsforetak og IORP-direktiv for pensjonskasser, har myndighetene i Norge sikret et solid rammeverk for å vurdere soliditeten i forsikringsforetak og pensjonskasser tilpasset både finansiell og biometrisk risiko.

Ved innføringen av Solvens II-direktivet ble kravet om ansvarshavende aktuar og krav til eksplisitt kompetanse og praksis for å være ansvarshavende aktuar i forsikringsforetak, fjernet. I høringen på gjennomføringen av IORP II-direktivet for pensjonskasser i Norge er det foreslått tilsvarende endring for pensjonskasser.

Den Norske Aktuarforening (DNA) og Aktuarkonsulenters Forum (AKF) oppfatter at Finanstilsynets praktisering av regelverket, knyttet til arbeidsdelingen mellom utøvende aktuar, aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen samt manglende utdanningskrav for personer som skal ivareta funksjonene, på sikt kan gi en ikke tilsiktet risiko for forsikringsforetak og pensjonskasser knyttet til det nye regelverket.

AKF har i sin høringsuttalelse til forslaget til gjennomføringen av IORP II-direktivet for pensjonskasser kommet med forslag til forbedringer i ordlyden i forskriften for å gjøre skillet mellom utøvende aktuar og aktuarfunksjonen noe klarere, se vedlagte høringsuttalelse.

Vi mener at det bør være tydeligere utdannelseskrav og praksiskrav til personer som skal ivareta aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen enn det som ligger i dagens og foreslått forskrift på området. Aktuarer har en viktig rolle i styring og kontroll av risiko i forsikringsforetak og pensjonskasser i Europa og verden for øvrig. I flere land i Europa har aktuarforeningen en rettslig rolle i tilknytting til drift av forsikringsforetak og pensjonskasser.

Actuarial Association of Europe (AAE) har utformet egne krav til internasjonal godkjenning av aktuarer slik at de kan arbeide på tvers av landegrensar. Regelverket er stadig oppe til evaluering. For å tilfredsstille de internasjonale kravene for godkjenning av aktuarer har DNA innført krav om etterutdanning for aktuarer.

Krav til utdanning bør være i tråd med tidligere aktuarforskrift, der det ble stilt eksplisitte krav til aktuarkompetanse gitt av to universiteter i Norge, eller tilsvarende utdanning fra andre land. Vi mener det også vil kunne være en fordel om Finanstilsynet i tillegg til den pålagte egnethetsvurderingen skal godkjenne de som skal inneha aktuar- og risikostyringsfunksjonen i et forsikringsselskap eller en pensjonskasse. I tillegg bør det være krav om at både utdanningen og etterutdanningen er i tråd med kravene til internasjonal godkjenning i DNA.

Vi vil kommentere at vi ikke har erfaring med at kravet til kompetanse på de nevnte områdene har vært noe problem til nå. Foreløpig har nok forsikringsforetakene tilpasset seg de gamle kravene. Vi mener at mer konkrete krav til utdanning enn det som ligger i forskrift i dag og er foreslått i forskrift i større grad vil gjøre det enklere for styret i et forsikringsforetak eller en pensjonskasse å vite at de er sikret at aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen er godt ivaretatt.

DNA og AKF mener at det kan være hensiktsmessig å foreta en vurdering av aktuarenes rolle i forsikringsforetak og pensjonskasser, og hvordan regelverket, innenfor rammen av Solvens II og IORP II-direktivene, kan gi en enda større trygghet for styre og ledelse i forsikringsforetak og pensjonskasser om at både forsikringsrisiko og finansiell risiko er tilstrekkelig ivaretatt, samt at det er klar rolledeling mellom funksjonene i det totale risikostyringssystemet.

Vi foreslår derfor at Finansdepartementet nedsetter en arbeidsgruppe med deltakere fra blant annet Finanstilsynet, DNA og AKF som skal utrede hvordan skillet mellom utøvende aktuar, aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen kan fungere best mulig innenfor EUs regelverk og hensyn tatt til eventuelle særnorske forhold. Dette innebærer også en vurdering knyttet til å gjeninnføre mer konkrete krav til utdanning og etterutdanning for å fylle aktuar- og risikostyringsfunksjonen og krav til utøvende aktuar, samt om Finanstilsynet bør ha en rolle for å godkjenne de som skal utføre funksjonene.

Vi ber om at det, dersom det opprettes en arbeidsgruppe som nevnt over, sikres solid aktuarfaglig kompetanse i arbeidsgruppen fra alle institusjoner som er deltakere.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Gunn Albertsen
Leder

Aktuarkonsulenters forum

Sissel Rødevand
Leder

Vedlegg: AKF: Høringsuttalelse om «Gjennomføring av EUs tjenstepensjonsdirektiv (IORP II)»